

Pædagogisk læreplan for

Børnehuset Cirklen, Hvidovre

2022/23

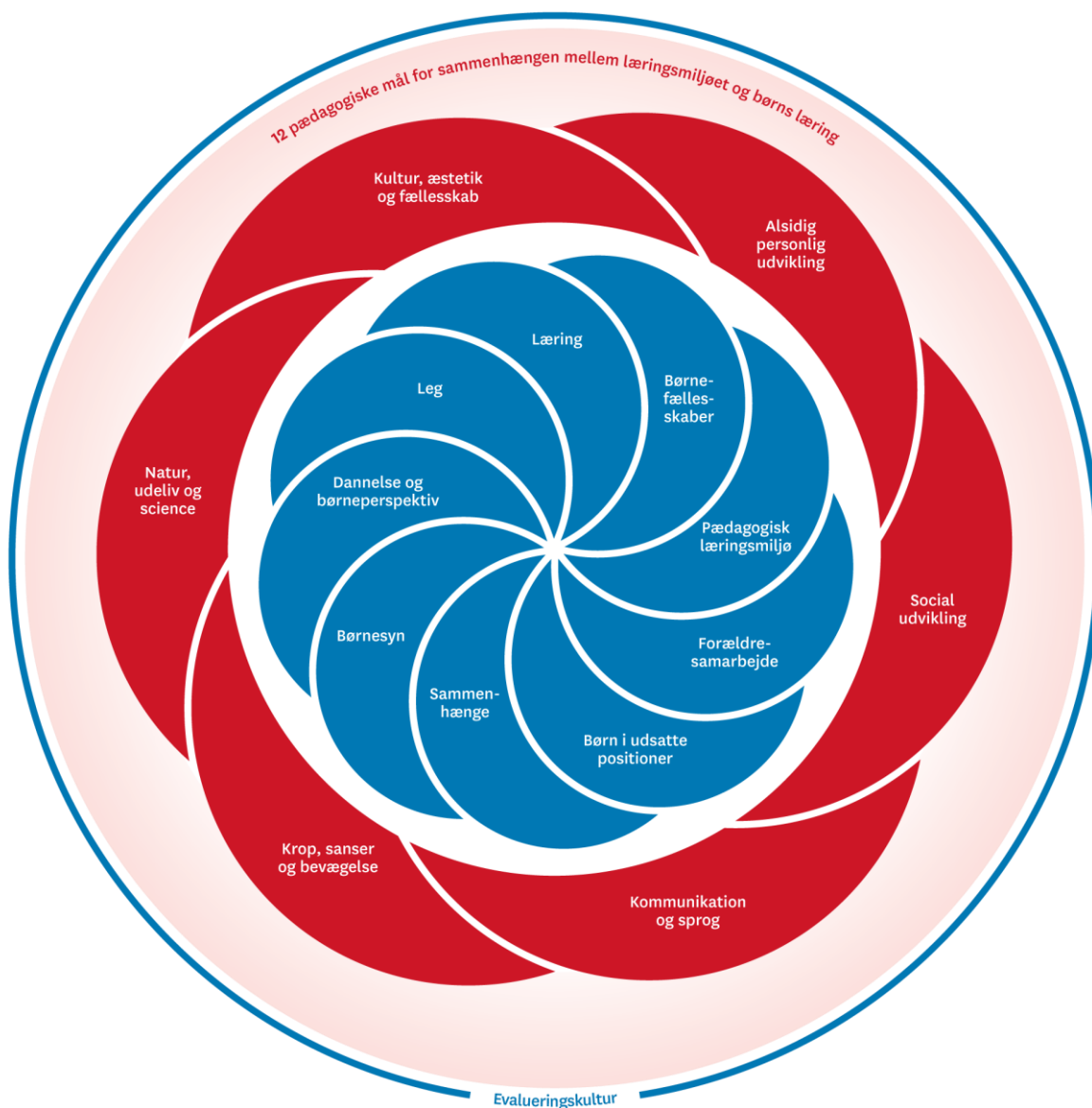
Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indhold

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?	4
Velkommen til Børnehuset Cirklen!	4
Pædagogisk grundlag.....	5
Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.....	6
Barnesyn:	7
Pædagogisk læringsmiljø.....	7
Samarbejde med forældre om børns læring	9
Sammenhæng til børnehaveklassen og SFO	12
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	14
Inddragelse af lokalsamfundet.....	14
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	14
De seks læreplanstemaer	15
Alsidig personlig udvikling.....	15
Social udvikling.....	16
Kommunikation og sprog	17
Krop, sanser og bevægelse	18
Natur, udeliv og science	19
Kultur, æstetik og fællesskab	20
Evalueringskultur	21

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det er børnegruppens nuværende sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Velkommen til Børnehuset Cirklen!

Vi er en kombineret 0-6 års institution med ca. 190 børn og 45 fastansatte, beliggende i Hvidovre midt. Strategisk arbejder vi på, at være en moderne kvalitetsinstitution, hvor der er fokus på nærvær, udvikling, dannelse og læring gennem leg.

Vi arbejder efter princippet: ”Det nære i det store”, hvor nærvær og fordybelse er vigtige elementer i børnenes dannelsesprocesser. Vi arbejder ud fra et inkluderende fundament, og ser forskellighed som en styrke. Traditioner og forandringer går hånd i hånd hos os.

I Cirklen ser vi os selv som:

- En institution med skønne børn og et konstruktivt forældresamarbejde.
- En ambitiøs, udviklingsorienteret og faglig institution, med hjertet på det rette sted.
- Ansatte og forældre der i fællesskab tager opgaven omkring børnenes udviklingsmuligheder alvorligt.
- En institution der gerne vil gøre det bedste for vores mangeartede børn og familier, hvor vi italesætter forskelligheder som en fordel.

Vi består af 3 afdelinger:

- Vuggestuen med ca. 60 børn fordelt på 5 stuer.
- Børnehaven Oasen med ca. 66 børn fordelt på 3 stuer.
- Børnehaven Boblen med ca. 66 børn fordelt på 4 stuer.

Vi har nogle fantastiske udendørs arealer, som består af to forskellige legepladser, og to små haver, primært til vores mindste vuggestuebørn. Indendørs har vi, ud over stuerne og gangarealerne, en stor fælles sal, et fællesrum, samt et ”pusterum”. Institutionen har ”sjæl” og charme, med bygninger fra 1952, og hvor vi løbende forbedrer og udnytter mulighederne, så vi kan opfylde forventningerne til pædagogikken anno 2021.

Cirkelns navn er valgt for at signalere helhed, og er samtidig symbolet på de processer, som udvikling er.

I Cirklen arbejder vi, som nævnt, ud fra at skabe ”det nære i det store”. Det betyder, at børnene i hverdagen er på én stue, i én afdeling. Derudover drager vi nytte af de fordele, der er ved at være en stor institution. Det er f.eks. god ressourcefordeling, sparring og samarbejde på tværs, venskaber på tværs, fælles arrangementer m.v.

Vi har fokus på samarbejdet på tværs af stuerne og afdelingerne (når pandemien er ovre). Vi arbejder ud fra vores fælles udarbejdede værdigrundlag, og vi betragter inklusion som vores faglige fundament. Vi vægter forældresamarbejdet højt, og ser det som en fælles opgave, at skabe de bedste udviklingsmuligheder for børn og familier.

Vi har dygtige ansatte, og vægter udvikling og uddannelse. Vi har to inklusionspædagoger ansat i Cirklen, hvis opgave er at give sparring og vejledning - både til de ansatte og forældre, og derigennem bidrage til, at inklusion bliver en naturlig måde at tænke og arbejde på. Vores tværfaglige samarbejdet vægtes højt, så de forskellige faglige perspektiver kommer i spil, for bedre beslutninger.

Vi er lokaliseret i et område af Hvidovre, hvor der er blandede familier, med forskellige baggrunde både socio-økonomisk og kulturelt. Vi ser forskellighederne som en fordel og berigende, hvilket giver børnene mulighed for at lære af hinanden og navigere i den forskellighed, som vores samfund også byder på.

Ledelsesmæssigt vægter vi en tillidsbaseret, ordentlig og åben tilgang, hvor faglig og personlig udvikling er i højsæde. Vi arbejder med en grundlæggende tilgang om den gode intension og hensigt. Alle gør deres bedste, og vi skal turde at være nysgerrige på hinandens praksis. Vi stiller krav om selvrefleksion, og arbejder ud fra sætningen: ”det vi giver ind i en relation, får vi igen”. Det betyder, at vi er medansvarlige for vores måde at indgå i relationer både i forhold til børn, forældre, kolleger og ledelse. Ligesom vi har en ressourceorienteret tilgang til børnene, så er det ligeledes vores tilgang til personalet. Vi tror på, det er motiverende, og det sætter de enkeltes kompetencer i spil, til gavn for børnene og den samlede organisation.

Vi arbejder hver dag med afsæt i, at Cirklen skal være en institution, som er et dejligt sted for børn og forældre. Hvor der er kvalitet, udvikling og høj grad af trivsel og arbejdsglæde.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn, har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.

- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Du kan læse mere om "de blå blade" via dette link: https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/7044%20EVA%20SPL%20Publikation_web_1.pdf

---

Børnesyn, Dannelse og Børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

---

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

De fem elementer kommer til udtryk gennem den måde, vi er sammen med børnene, i rutiner og i både planlagte pædagogiske aktiviteter, samt i opstillingen af rammerne omkring den frie, ustrukturerede leg.

Vi arbejder ud fra løbende refleksioner omkring hvordan **vi går foran, ved siden af og bag børnene**, for bedst muligt at støtte dem i deres udvikling og trivsel.

Barnesyn:

Cirkelens barnesyn har vi løbende dialoger og sparring omkring. Bl.a. hvordan børnene oplever samspelet mellem dem og os, der tager vare på dem. Vi har særligt fokus på narrativer, hvor vi søger sparring og løbende har dialog om, hvordan vi taler med, til og om børnene. Denne sparring har vi med hinanden, forældre, samt med tværfagligt netværk og andre samarbejdspartnere.

Barnesyntet tager udgangspunkt i, at det at være barn, har værdi i sig selv. Børnene skal opleve sig anerkendt, hørt og støttet i deres trivsel og udvikling. De skal mærke de voksnes omsorg, og føle sig trygge, så de voksne "er væggene der holder huset". Og så skal det være sjovt at gå i vuggestue og børnehave i Cirklen.

Det betyder at de voksne skal være nærværende og omsorgsfulde. Det kræver at de voksne er deltagende i børnenes lege og aktiviteter, på anerkendende vis. De voksne følger der hvor børnene er, og udviser entusiasme for børnenes initiativer.

En del af vores barnesyn indebærer at vi løbende arbejder med, at udvikle læringsmiljøerne, så de tilpasses de børn vi har, så de stimuleres og trives optimalt. Det vil sige, at vores tilgang til et barn eller børnegruppe kan ændres, hvis vi observerer noget som ikke fungerer. Eller vi indretter anderledes, så rammerne giver optimal mulighed for f.eks. legen.

Hvert andet år laves en børnemiljøvurdering fra DCUM hos børnehavebørnene, hvor personalet får tilbagemeldinger på, hvordan børnene oplever det at gå i børnehaven. Denne laves af inklusionspædagogerne, som interviewer de store børnehavebørn.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Læringsmiljøet udspiller sig hovedsageligt i tre læringsrum:

- **Pædagogiske planlagte tiltag og aktiviteter**, hvor det pædagogiske personale arbejder bevidst og reflekteret med at sætte læringsprocesser i gang. Personalet går "så at sige" forrest.

- **Spontane pædagogiske tiltag og aktiviteter**, hvor læringsprocesserne inspireres af det, der er meningsfuldt lige nu. I disse læringsprocesser går børn og det pædagogiske personale billedligt talt, ved siden af hinanden.

- **I leg og samvær børnene imellem og med det pædagogiske personale**, hvor læringsprocesserne overvejende inspireres af børnefællesskaberne, og det de er mest optaget af med hinanden. Her går børnene forrest. Det pædagogiske personale har her en mere iagttagende rolle og træder til, hvis der er brug for støtte, guidning eller inspiration til børnenes leg.

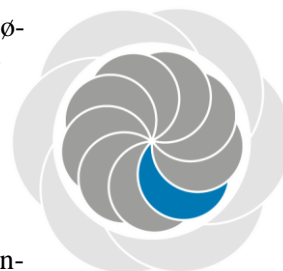
Vi skaber inkluderende læringsmiljøer, der værdsætter børns forskelligheder, og som giver alle børn mulighed for deltagelse, så også børn i udsatte positioner, opnår samme muligheder for personlig udfoldelse, trivsel, læring og dannelse, som deres jævnaldrende.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi gør os umage hver eneste dag, for at give forældrene den bedst mulige oplevelse, og en følelse af, at de trygt kan aflevere deres børn i Cirklen. Det skal være tillids- og dialogbaseret. Vi understreger, at forældrene altid skal henvende sig til os, hvis de oplever noget, som gør dem utrygge eller de undrer sig over. Dialogen med personalet er afgørende for det gode samarbejde, og det er lige så legalt at inddrage ledelsen. Vi sætter stor pris på forældrehenvendelser, da vi ser det som vores mulighed for, at få blikke udefra og blive dygtigere i arbejdet med børnene. Det giver også os mulighed for at oversætte vores intentioner, hvis de ikke er trådt tydeligt nok frem.

Når forældrene henvender sig til ledelsen, bliver de altid inviteret til en dialog, så vi sammen kan fortsætte det gode samarbejde på konstruktiv vis. Det har vi gode erfaringer med.

Møder:

Vi afholder intro-møder ved opstart i institutionen. Ved overgangen fra hjemmet til vuggestuen inviteres forældrene til et intromøde, hvor vi kommer hjem til familien sammen med sundhedsplejen.

Vi holder TOPI (Tidlig Opsporende Indsats) møder i forbindelse med TOPI-screeningerne, hvis vi finder områder af barnets udvikling vi skal være særligt opmærksomme på og udvikle på, sammen med forældrene. Derudover holder vi en del løbende ad-hoc samtaler, og tværfaglige samtaler. Vi har på baggrund af forældreuddannelsen ”Sammen om barnet” udarbejdet en skabelon til dagsorden ved forældresamtaler, så forældrene altid ved, hvad de skal til møde omkring, og derved har mulighed for forbedelse.

”Sammen om barnet” har styrket os i et fælles sprog og tilgang til forældresamarbejdet, hvor vi gør brug af de modeller, der indgik på uddannelsen.

Vi er en institution med en meget forskellig børne- og familiesammensætning. Der er alle typer af familier, hvilket betyder, at vi i det daglige skal kunne arbejde differentieret i de pædagogiske og dialogiske tilgange, som de forskellige familier kalder på. Derfor er forskellighed en del af vores fundament, og vi ser forskellighed som en ressource. Vi skal selv turde være forskellige som ansatte, uden at det bliver en konkurrence, da vi ad den vej bedst rummer forskelle hos børn og forældre.

Derudover er forældrebestyrelsen en vigtig del af forældresamarbejdet. Her har vi de sidste år arbejdet med, hvordan vi kan inddrage forældrene i langt højere grad end hidtil. Vi er begyndt at facilitere vores bestyrelsesmøder på anden vis, så vi får forældreperspektiver mere ind i forhold til vores arbejde. F.eks. hvad de tænker om begrebet: ”Kvalitet” set fra et forældreblik. Samt hvordan de tænker, at vi kan formidle ”Den ny styrkede læreplan” til den øvrige forældregruppe. Ligesom de har været inddraget i udarbejdelse af vores IT-politik. De var med til at beslutte, at vi skulle have oplægsholder om IT og børn på vores forældremøde med valg til bestyrelsen i maj 2019.

Vi betragter det gode forældresamarbejdet som et gensidigt ansvar, baseret på en anerkendende og dialogisk tilgang.

Børn i udsatte positioner:

Når vi her i Børnehuset Cirklen arbejder inkluderende, betyder det, at vi arbejder med børn med mange forskellige behov, og vi tager udgangspunkt i det enkelte barns behov. Samtidig kigger vi på kontekster og relationer, og disses betydninger for, hvordan fællesskaber opstår og fungerer. Samt hvordan alt dette påvirker det enkelte barn. Dette betyder, at børnene allerede i vuggestuen og børnehaven øver sig i at omgås mennesker, der ikke ligner en selv 100 %, præcis som vi i vores samfund ikke kan nøjes med at omgive os med mennesker, der ligner os selv. Alt i alt skal vi som institution se på hvert enkelt barns ressourcer, i sammenhæng med de andre børns ressourcer. Det er en konstant dialogisk proces mellem individet og fællesskabet.

Barnet skal opleve og lære:

- At alle børn er værdifulde, anerkendte og kompetente
- At alle børn får mulighed for at indgå i relationer, hvor de kan udvikle sig fra deres udgangspunkt
- At kunne indgå i relationer med børn der ikke ligner dem selv, men agerer anderledes
- At forstå at der er forskelligheder, og dermed forskellige krav til forskellige børn
- Vigtigheden af den positive fortælling – også om de børn der adskiller sig fra dem
- At kunne se ressourcerne i de mennesker, der ikke ligner dem selv
- At se sig selv som en del af forskellige fællesskaber
- At skabe nye fællesskaber med børn på tværs af forskelligheder
- Empati og tolerance

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vores måde at tilgå barnet:

Inklusionsarbejdet her i institutionen er:

- Fokus på, at alle børn skal opleve sig værdifulde, anerkendte og kompetente i vores institution. Det betyder, vi skal have fokus på det positive hos hvert enkelt barn, frem for at fokusere på, hvad børnene ikke kan.
- Fokus på, at alle børn har ret til at deltage i tilrettelagte fællesskaber, samt fokus på børnenes egne fællesskaber, som foregår udenom de voksne. Det er vigtigt, for alle børn, at føle sig som deltagere. Børn kan samtidig lære rigtig meget af hinanden, som de ikke kan lære af voksne.
- Fokus på, hvad vi fortæller om os selv og hinanden, fordi det også er med til at forme, hvordan vi ser os selv. Det er derfor ikke ligegyldigt, hvordan vi som personale taler om de enkelte børn, men lige så vigtigt er det, hvad børnene fortæller om hinanden.
- Fokus på, hvad der ekskluderer, og hvad der inkluderer. Vi vil altid både inkludere og ekskludere, men professionelt skal vi øve at få øje på, hvor vi gør hvad.

- Fokus på vores kommunikation fra de voksne til børnene. Taler vi i ”undervisningstone” eller i ”samtaletone”? Dette er vigtigt, da forskning har vist, at der kan være forskel i vores kommunikation til de enkelte børn. God og anerkendende tone smitter.
- Fokus på det enkelte barns nærmeste udviklingszone.

Alt i alt skal vi som institution, øve os i at se på hvert enkelt barns ressourcer i sammenhæng med de andre børns ressourcer.

De voksne skal:

- Være anerkendende og tydelige
- Være tilgængelige og guide børnene. Både i voksenstyrede aktiviteter, såvel som i fri leg
- Skabe fællesskaber på tværs af børnenes forskelligheder (fx gennem aktiviteter)
- Have fokus på alle børns ressourcer og fremhæve dem
- Være bevidste og kritiske overfor, hvilke normer de bringer ind i fællesskabet, og hvilken betydning det får for, hvilke børn der bliver inkluderet/ekskluderet
- Have overblik over børnenes relationer, og præsentere børnene for forskellige muligheder for relationsdannelse
- Have forståelse for børnenes forskelligheder
- Være bevidste om at voksen/barn relationen altid er den voksnes ansvar
- Være reflekterende omkring inklusions-/eksklusionsprocesser
- Være bevidste om at alle har ret til at deltage i fællesskabet
- Have fokus på, hvad der inkluderer og hvad der ekskluderer
- Planlægge aktiviteter ud fra de enkelte børns ressourcer
- Vi vil anvende TOPI handleplanerne, som udgangspunkt for aktiviteter og planlægning af lege og aktiviteter.

Inklusionspædagoger:

Vejen til denne form for pædagogik er ikke hurtig og færdig, men kræver tid og løbende refleksioner over vores pædagogiske praksis. Det er det, inklusionspædagogerne hjælper med i dagligdagen, - at vedligeholde disse refleksionsprocesser.

Inklusionspædagogerne kommer på alle stuer i hele institutionen. De er med til at iagttage børnegrupperne, samt relationerne mellem børnene og mellem voksne og børn. De fungerer som sparring for personalet i forhold til børnene og inklusion/eksklusion på stuerne. De er også med til at give personalet rum og mulighed for at lave inkluderende pædagogiske initiativer, ligesom de deltager i forældresamtaler når personalet på stuerne finder det gavnligt.

Hvordan kan man som forældre bidrage til inklusion?

Forældrene spiller også en væsentlig rolle, for at inklusionen kan lykkes. Forståelsen for det arbejde vi er i gang med her, og at det tager tid, er vigtig. Det er vigtigt hvordan man som forælder taler om andre børn i institutionen foran eget barn, og man kan bidrage med at nuancere fortællinger omkring børn.

Overordnet læreplan for storgruppen:

Sammenhænge mellem børnehave og skole/SFO:

Vi arbejder i Cirklen med at forberede de største børn på at skulle i skole, ved at tage dem ud af deres grupper og samle dem i det vi kalder ”storgruppe”. Storgruppen bidrager til at lette overgangen fra børnehave til skole, og give børnene kompetencer til at mestre overgangen. De får kendskab til hvad det vil sige at starte i skole, og de forventninger der følger med. Da der er kommet flere skærpede krav om børnehavens rolle, samt til det enkelte barns kompetencer, vil vi gerne støtte bedst muligt op om denne proces.

Det handler for os om at give alle børn de samme forudsætninger for det næste store skifte i deres udvikling. Vi sætter os derfor nogle overordnede mål for arbejdet med storgruppen, men også for hvert emne, som vi vælger at fordybe os i.

Mål – børnene skal:

- lære at holde fokus
- være lyttende og opmærksomme
- have lysten til at lære nyt
- kunne være en del af en gruppe og modtage fælles besked
- kunne vente på tur
- kunne anerkende andres behov og tilsidesætte egne
- kunne overholde storgruppens regler
- lære at respektere andre
- kunne forstå de sociale spilleregler
- opleve nye relationer på tværs
- indgå i situationer, som kræver samarbejde
- opnå forståelse for dem selv og deres omgivelser
- blive klar til skolestart
- opleve og føle, at de er de store og forstå, hvad det indebærer

---

Tiltag:

- vi arbejder i 3 uger ad gangen ud fra et skolerelevant emne
- læring i et fællesskab
- arbejde 2 og 2 sammen
- vi benytter materiale på børnehaveklasseniveau indenfor dansk, matematik, trafik mv.
- hvert barn har en mappe med literacy- /skriftsproglige -udfordringer, som de må lave noget i, hvis de har lyst.

- voksenstyret aktiviteter
  - dialog omkring storgruppens sociale spilleregler
  - dialog omkring venskaber og sociale relationer
  - ”Fri for mobberi”
  - vi stiller større og alderssvarende krav til børnene, for deres deltagelse og kompetencer
  - børnene får medindflydelse på storgruppens sociale spilleregler, og har dermed også et medansvar for fællesskabet
  - alle har en ”storgruppemakker”
  - vi laver i fællesskab en ”storgruppekontrakt”, som alle børn og voksne underskriver. Kontrakten indeholder de aftaler vi laver om, hvordan vi skal være sammen
  - efter hver gang slutter vi af med afslapning
-

Sprogstimulering:

Sprog er en vigtig del af barnets udvikling og en stor del af grundlaget for læring og kognitiv udvikling. Derfor er sprogstimulering en stor del af samspillet med børnene i hverdagen. Vi har særligt fokus på hverdagsrutinerne, og de daglige aktiviteter, som rummer for stimulering af sprog og kommunikative kompetencer.

Fra januar 2021 opstarter vi brug af Sprograppen for de 0-2 årige til løbende vurdering af barnets sprog, og når barnet fylder 2 år, vurderes det gennem Hjernen og hjertet. Sprogvurdering for de 3-6 år opstartes slut 2021, hvor de 4 årige skal sprogvurderes. Efter disse vurderinger gives en tilbagemelding til forældrene. Disse er værktøjer til at skabe en status eller et øjebliksbillede af barnets sproglige og kommunikative udvikling, hvorfra vi kan finde frem til zonen for nærmeste udvikling, og i samarbejde med forældrene, hjælpe barnet videre til næste udviklingszone.

På Hvidovre kommunes hjemmeside kan man finde yderligere information om Sprograppen, sprogvurderinger, og indsatser omkring sprog: <https://hvidovre.dk/Borger/Familie-boern-og-unge/Dagtilbud/maal-og-vaerdier/sprog-og-laeseindsats> (Lokaliseret d. 10.3.2020)

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Som eksempler herpå, har vi haft et Fælles-tema, der hed Jorden rundt. Her var en gruppe på rådhuset på øverste etage, for at være turist i egen by, hvor de kunne skue ud over hele Hvidovre og se deres by oppefra. En anden gruppe har været forbi en af de lokale mekanikere og høre lidt om værkstedet, og hvad de laver der. En gruppe har været på Plejecenter Strandmarkshave, hvor der blev snakket og sunget med de gamle. Vi bruger ofte biblioteket, kirkegården og i det hele taget de gode områder omkring institutionen.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Howan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Dette beskrives gennem eksempler:

0-2 år: Her arbejder vi med selvhjælpenhed i forskellige kontekster. Det gør vi ved måltidet, i garderoben, ved bleskiftning, hvor der i hverdagsrutinerne opstår masser af læringssituationer. Barnet oplever bl.a. at mestre selv, skaber erfaringer omkring sig selv, og de spejler sig i hinanden.

3-6 år: Vi har udvalgt fællestemaer på tværs gennem vores store hus, for at skabe en rød tråd og genkendelighed for forældrene. Fællestemaerne løber over to mdr., men hvad stjerne vælger at putte ind under de

forskellige temaer, er der frit råderum for. Et eksempel er Pingvinstuen der under temaet ”Eventyr”, har fortalt og læst eventyr. Børnene har herefter tegnet en stor fælles tegning, som er hængt op, og hvor børnene hver især skulle præsentere hvad de har tegnet. Et andet eksempel er en teaterforestilling over et eventyr, som fremvises for de andre børn og forældrene.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

I Børnehuset Cirklen arbejder vi med inklusion som grundlæggende fundament. Det betyder at vi ved at alle er forskellige, hvilket vi ser som en ressource. Det betyder at vi møder det enkelte barn hvor det er, og opmuntrer gennem leg og guidning af barnet, til dets næste område for udvikling. Samtidig arbejder vi konstant med relationer, og disses betydning for den enkelte og for fællesskabet.

0-2 år: Det pædagogiske personale tilrettelægger leg og aktiviteter i mindre grupper, i læringsmiljøer der tilrettes og indrettes det, børnene har behov for, netop for at skabe den bedste leg, udvikling og læring. I vuggestuen handler læringsmiljøerne meget om at skabe muligheder for tryghed og nærvær, hvilket har de bedste betingelser i mindre grupper. Derudover bruges forskellige arenaer, som f.eks. gangarealet, stuen, legepladsen, nærmiljøet og vores sal, til at skabe legende læringsrum for børnene i denne aldersgruppe.

3-6 år: Et eksempel fra Boblen, hvor der er arbejdet med social udvikling, gennem fokus på venskaber og relationer på tværs af stuerne. Her var fokus på uderummet, og hvordan de voksne organiserede sig, så de skabte læringsmiljøer, hvor børnene fik øje på hinanden på tværs, og fik mulighed for at skabe lege på tværs af stuerne i afdelingen. Et andet eksempel er fra Bjørnestuen, hvor der løbende er samtaler om, hvad venskaber er og betyder. Derved er oparbejdet en kultur på stuen, hvor børnene tager hensyn til hinanden, hjælper og leger på tværs af alder. Når nye børn starter på stuen, ”indlemmes” de nye børn i denne kultur

om, hvordan venskaber og sociale relationer forstås på denne stue. (Se vedlagte om Bjørnestuens aktiviteter, som et eksempel på hvordan de på stuerne kommer bredt omkring flere læreplanstemaer gennem deres aktiviteter på stuen).

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Vi har haft oplæg af Trine Kjær Krogh på et personalemøde, med fokus på sprog og læringsmiljøer. Dette har skærpet vores fokus på de voksnes deltagelse i leg, samt dialoger om, hvordan det pædagogiske personale skal deltage, for at børnene profeterer mest muligt af det.

0-2 år: Megen af den sproglige fokus foregår i hverdagens rutiner, i de nære relationer og gennem alle aktiviteter i løbet af dagen. Sproget er i fokus i hverdagssamtaler, sange, sanglege, teater, historier, dialogisk læsning og rim og remser.

Vi er ved at indarbejde Sprogtrappen, til hjælp til yderligere fokusering på børnenes nærmeste udviklingszone, hvorfra aktiviteterne så kan tilrettelægges. Tidlig literacy er en del af hverdagssamtalerne, hvor det er naturligt at tale om tælle og udtale bogstavers lyde.

3-6 år: Også i børnehaverne er der fokus på hverdagssamtaler, og de voksnes deltagelse i leg, som en hjælp til udvidelse af leg, samt guidning til de børn der har brug for hjælp til deltagelsesmuligheder. Her anvendes også digitale medier, til udvidelse af leg, ordforråd og viden om forskellige emner der dukker op. Der anvendes dialogisk læsning, teater, samtaler, sange, sanglege, rim og remser, og en udvidelse af forståelse af kommunikation, som også en kropslig forståelse. F.eks. Afkodning af kommunikationsstrategier, og sætter ord på disse overfor andre børn. Tidlig literacy er en del af hverdagssamtalerne, hvor det er naturligt at tale om tælle og udtale bogstavers lyde. I 2021 starter vi op med Sprogvurdering 3-6 år i Hjernen og hjertet, til en præcisering af vores indsatser omkring børnenes sproglige- og kommunikative kompetencer.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

0-2 år: Her arbejder vi med sanse-motorik, sanseintegration gennem oplevelser med f.eks. baljer med halm, havregryn, sten, dufte. Laver modellervoks, leg i sand og vand. Der laves yoga på stuerne, samt vi bruger de grønne områder i nærområdet til løb og sanseoplevelser.

Vi har opmærksomhed på sanseintegration, koblet med sproglig udvikling og oplevelser af, at forstå sig selv. Aktiviteterne kan være at trille, gynge, krybe kravle i lege og på motorikbaner, - både inde og ude. Vi har opmærksomhed på at en sproglig barriere kan komme til udtryk som kropslig uro, hvorfor vi arbejder med krop og sprog sammen.

3-6 år: I børnehaverne bruges krop og sanser også i de fleste af hverdagens aktiviteter. Det sker gennem leg ude og inde, samt i mange af de strukturerede aktiviteter. Eksempler på aktiviteter er et Hockey forløb, motorikbaner i salen / fællesrum, leg på legepladserne, ture til stadion med løb, eller til legepladser i lokalområdet med klatrestativer, svævebaner og balanceudfordringer. Pingvinstuen har afholdt afslapning efter udeleg, flere laver yoga på tværs af stuer, samt bruger legepladserne til cykling, balance, træ-klatrning, sandleg osv. Science inddrages gennem brug af tal og bogstaver, koblet med kropslige øvelser i vores sal og fællesrum eller ude på legepladserne.

Vi har to psykomotoriske terapeuter ansat i Cirklen, som giver sparring til personale, samt hjælper med den psykomotoriske vinkel i forståelser af børnenes udtryk. Herudover tilkalder vi motorisk vejleder ved behov, samt laver også sansemotoriske profiler, der hvor vi vurderer det kan understøtte vores arbejde med børnene.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

0-2 år: Når børnene er ude, mærker de vejr og vind, og der tales om disse fænomener. Vuggestuen tager på cykelture i nærområdet med vores ladcykler, hvor netop de lidt længere ture i ladcykler gør, at varieret natur opleves. Vi har indkøbt en ”børnebus” (stor klapvogn), så vi kan komme mere ud hen over vinteren. Vi finder dyr ude, samt nogle stuer har fisk, snegle, og vandrende pinde.

3-6 år: I børnehaverne laver de bål, tager på ture, laver dyrefælder, ormegård, samt en udendørs ovn, hvor de bager med varme fra solens stråler. De bruger science-kasser, tæller og taler om bogstavers lyde (fonologi). På Zebrastuen har de f.eks. lavet og talt om planeter, og mange går på opdagelser efter dyr / insekter, som de indsamler og finder viden om, bl.a. gennem brug af Ipad.

Også i børnehaven har enkelte stuer fisk, skildpadde og vandrende pinde.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Vi har haft Fællestemaer omkring Familie og Jorden rundt gennem hele huset, hvor stuerne er kommet bredt omkring temaerne. Forskellighed er et generelt tema i hele huset, hvor vi taler om, at vi er forskellige og kan have forskellige behov. Det knytter sig til vores grundlæggende fundament af inklusion.

I forhold til æstetik har alle stuer arbejdet med læringsmiljøerne på et personalemøde, hvor personalet også skulle inddrage børneperspektiver på deres valg af læringsmiljøerne.

0-2 år: Der foregår mange kreative aktiviteter, både inde og ude. Børnene præsenteres for mange forskellige materialer i kreative processer, hvor der både males, klippes, klistres, anvendes genbrugsmaterialer, samt naturmaterialer.

Haletudsestuen har f.eks. besøgt hinandens huse / opgange, og taler om typer af steder at bo, hvordan man bor, om hvordan ens familie er og ser ud.

3-6 år: Der er konstante samtaler med børnene om, hvordan man forholder sig til hinanden, den forskellighed de oplever mellem sig og os, hvor det tales frem som en kvalitet. Vi lytter til børnene om deres oplevelser af æstetikken og børnemiljøer, bl.a. ved brug af vores børnebestyrelse og børnemiljøvurderinger.

Også i børnehaverne arbejder de med besøg af hinandens hjem, med samtaler om hvordan man bor, prioriterer i egen og andres familier. Vi har dukker med forskellig hudfarve som bruges i leg. Nogle stuer kører forløb, hvor de f.eks. hører musik fra forskellige lande eller, i samarbejde med køkkenet, smager på mad fra forskellige egne eller lande.

Også i børnehaverne foregår forskellige kreative aktiviteter med mangeartede materialer.

Evalueringskultur

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

I Børnehuset Cirklen arbejder vi med en kommunikationskultur, hvor feedback som metode i hverdagen, er ved at blive indarbejdet. Feedback-kulturen er en del af den evaluerende kultur, hvor der reflekteres og kommunikeres om hverdags praksis. Da det er et nyt fokus og en kultur under udvikling, er det noget, der arbejdes med løbende. Vi har udarbejdet en kommunikationsstrategi (som hænger udenfor kontoret), hvor det er beskrevet, hvilke elementer der er i den nye kultur. Vi arbejder løbende med udviklingen af feedback i hverdagen, samt ved afdelingsmøder og personalemøder.

I Børnehuset Cirklen foregår der en løbende og daglig refleksion og evaluering af den pædagogiske praksis. Evalueringen foregår både formaliseret og systematisk, samt i den daglige mundtlige sparring personale, inklusionspædagoger og ledelse imellem.

Ved læreplansmøder, afdelingsmøder og personalemøder anvender vi ”skema til handling”, til opstilling af prøvehandlinger omkring udvalgte læringsmiljøer. Eller til læringsmiljøer vi finder det nødvendigt at analysere, for at blive klogere på det der sker, vores egen tilgang, og ansvar for justering af læringsmiljøet. Det kan være med udgangspunkt i hverdagssammenhænge, vi bliver nysgerrige på, om børnene opnår den ønskede læring af situationen. Eller det kan være i forhold til et barns deltagelsesmuligheder, hvor vi kigger på sammenhænge med relationer og opstillede rammer, og disses betydninger for barnets deltagelse. Vi vil arbejde hen mod to elementer af evaluering i Cirklen.

1. Evaluering af læringsmiljøer for afdelingen – som tages op ved afdelingsmøder.
2. Evaluering af læringsmiljøer på stuerne – som tages på evalueringsmøderne, og inddrages i den videre planlægning for børnegruppen på stuen.

Derudover vil ugeplanerne sikre, at vi kommer omkring de 6 læreplanstemaer gennem de planlagte aktiviteter.

Vi har en organisering, hvor der er fastlagt møder, som bidrager til at sikre det løbende arbejde med læreplanen:

- Læreplansmøde: planlægning af ugeplaner ud fra Fællestemaet, og sikrer at vi kommer omkring de 6 læreplanstemaer. Dette kobles med planlægning ud fra indsatser omkring børnenes behov for udvikling.

- Stuemøder: hvor vi gennemgår og arbejder med TOPI, sprogvurderinger og indsatser omkring børn / læringsmiljøer.
- Evalueringsmøder: Evaluering af læringsmiljøer ud fra udvalgt dokumentation.

Vi er ved at finde frem til meningsgivende måder at dokumentere arbejdet omkring børnene, hvor det er gennem dokumentation af læringsmiljøer, at evalueringen laves. Dokumentation og evalueringsdelen vil tage udgangspunkt i de værktøjer, vi er blevet givet på uddannelsen til faglige fyrtårne, ligesom vi betragter vores instagram billeder som dokumentation, for det arbejde vi laver.

Vi vil afprøve at tage billeder af læringsmiljøer, og efterfølgende evaluere på disse. De faglige fyrtårne har foreslået, at man har en lille notes bog til løbende refleksioner og de læringsmiljøer, personalet vil kigge nærmere på. Praksisfortællinger eller videofilmning er gode værktøjer til at evaluere læringsmiljøer ud fra.

Det at **gå foran, ved siden af og bagved** børnene, giver fokus på aktiviteter hele dagen større mulighed for.

Arbejdet med at evaluere Den styrkede pædagogiske læreplan, er noget der sker løbende. Som ovenfor beskrevet, ønsker vi læreplanen som et dynamisk værktøj, der hjælper os i de konstante refleksioner over vores pædagogiske praksis. Det skrevne justeres og ligges ind, når vi har nye erfaringer, og mindst 1 gang årligt.

Vi ønsker at evalueringen skal bidrage til at blive klogere på, hvad der virker, og som et redskab til at justerer vores praksis, så vi skaber de bedste udviklingsbetingelser, både for det enkelte barn og for fællesskabet.

Vores kommende arbejdsområder i forhold til læreplanen vil være, fortsat at udvælge læringsmiljøer stuevis og afdelingsvis. Derudover vil vi kigge på de mange hverdagsrutiner, og hvilken læring der er i disse læringsmiljøer, ligesom vi vil have fokus på børnenes medbestemmelse og mestring. Dem vil vi beskrive og hænge op rundt om i Cirklen. Dette til dokumentation for bl.a. forældrene, om al den læring der er i mange af de pædagogiske rutiner. (Krogh og Smidt; 2013)

BJØRNESTUENS aktiviteter

LEGEN:

HVORNÅR ER DET LEG?
HVAD LEGER DU / I?
HVAD ER EN GOD LEG?
HVAD VIL I LEGE?
DEN FRIE LEG
FANTASI
FORDYBELSE
KAN MAN LEGE ALENE?

DEN VOKSNE MED I LEGEN:

PLADS TIL ALLE
STYRING
LÆRE NYT
GÅ PÅ OPDAGELSE
BLIVE INSPIRERET
SKIFTE PERSPEKTIV
FOKUS PÅ DEMOKRATI
FØLGE BØRNE
FINDE IDÉER
UDVIKLE ROLLELEGE

LEGEGRUPPER:

FORSKELLIGHED
UDVIKLING AF LEG
SE NYE MULIGHEDER
DEN GODE LEG
LÆRE NYE LEGE
FÅ NYE VENNER
RUMMELIGHED

DET MED SMÅT:
VELKOMMEN TIL SMILLA OG
LISE 😊

FRIDA OG ASAD HAR SIDSTE
DAG D. 29/1. DE SKAL
STARTE I SKOLE I FEBRUAR.

I januar og februar er læreplanstemaet "leg" og det er herudfra, at vi planlægger vores aktiviteter.

Inden jul fik vi ommøbleret på stuen og derved skabt 6-7 nye legemiljøer og udviklingszoner. Dette var for at forberede de fysiske rammer på årets første læreplanstema.

I de nye styrkede læreplaner vægtes noget så enkelt som børns leg meget højt og det bliver spændende at dykke ned i og være fokuseret på i de næste par måneder.

Vores fokus vil være på:

- Legegrupper – sammensat ud fra vores kendskab til eksisterende relationer, men også med henblik på at udvikle nye venskaber og legekompetencer.
- Tydeliggøre legezonerne ved at sætte billeder på kasser af legetøjet. På den måde ved børnene, hvad mulighederne er. Vi har indkøbt klikrammer, hvor der kommer billeder med eksempler på leg i.
- De voksne deltager i høj grad i legen. Vi vil gerne være nysgerrige på, hvad der sker i børnenes leg. Det giver mulighed for tidligt at have fokus på konflikthåndtering, samt at øve rollelege. Vi vil gerne nå omkring så meget som muligt, samtidig med at vi lader os inspirere af det spontane og af børnenes spor.
- Det sansemotoriske kombineret i leg. En dag ugentlig vil vi i fællesrummet og lave aktiviteter, der tager udgangspunkt i den sanselige og grovmotoriske udvikling. Vi oplever at der i børnegruppen generelt er et behov for at udvikle på disse områder.
- Flere brætspil og kortspil og vi gør os tanker om at kombinere dem med den digitale verden, hvor der også er mange muligheder for spil og læring.
- Lave vores eget legetøj: dukker og kuglebaner lavet ud fra et bæredygtigt og klimavenligt perspektiv.
- En ugentlig gåtur i nærmiljøet til en legeplads med henblik på den frie leg og eget valg.

Mange hilsner
fra
Bjørnestuen

Line Sofie, Katrine og My

